

VTH-beleid Harlingen 2023-2027

GEMEENTE HARLINGEN

INHOUD

Inleiding	3
Context	3
Waarom een VTH-beleid?	3
De “BIG 8”	3
Leeswijzer	4
1. Ontwikkelingen	5
1.1 Omgevingsanalyse	5
1.2 Ontwikkelingen	6
1.3 Analyse van inzichten	7
2. Missie, visie en doelstellingen	9
2.1 Missie en visie	9
2.2 Doelstellingen	9
3. Risicoanalyse en prioritering	10
Uitleg risicoanalyse en prioritering	10
Prioritering bouwtechnische toets vergunningen	11
Constructieberekeningen	11
4. Strategieën en werkwijze	12
Uitvoeringsstrategieën	12
5. Borging en uitvoering	13
Uitvoeringsprogramma	13
Uitvoering proces	13
Afstemming ketenpartners	13
Personele middelen	13
Kwaliteitsverordening	13
6. Evaluatie	14
Evaluatie uitvoeringsprogramma’s	14
Evaluatie VTH-beleid	14
Bijlagen	15
Bijlage 1: Bijlagenbundel VTH strategieën en werkprocessen	15
Bijlage 2: Visiedocument VTH Harlingen	15
Bijlage 3: VTH-beleid Fryslân FUMO basistaken	15
Bijlage 4: Handreiking VTH Omgevingswet gemeente Harlingen	15
Bijlage 5: Format van de Monitoringstool doelstellingen en acties VTH-beleid 2023-2027	15

INLEIDING

Context

Voor u ligt het vergunning-, toezicht-en handhavingsbeleid 2023-2027 (lees verder: VTH-beleid) van de gemeente Harlingen. Dit VTH-beleid schetst het kader waarbinnen wij uitvoering geven aan de vergunning-, toezicht-en handhavingstaken (VTH-taken) op het gebied van de Wabo. Dit VTH-beleid is tot stand gekomen door afstemming tussen verschillende interne en externe partijen. Het beleid is vastgesteld door het college en de gemeenteraad.

Het VTH-beleid geeft weer hoe wij een eenduidige werkwijze en een integrale afweging van de inzet van beschikbare middelen willen bereiken. Het VTH-beleid biedt verder de belangrijkste basis voor het jaarlijks opstellen van de uitvoeringsprogramma's voor VTH.

Vanwege de ontwikkelingen op het gebied van het Omgevingsrecht, zoals de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), verandert de komende jaren veel in de werkwijze van de VTH-taken. Ook de samenwerking die wij een jaar geleden met de gemeente Terschelling zijn gestart, heeft invloed op onze manier van werken. Om deze reden is dit VTH-beleid een dynamisch document dat wij tussentijds aanpassen indien de veranderende wet- en regelgeving of de praktijk hierom vraagt.

Waarom een VTH-beleid?

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn voor de overheid in relatie tot inwoners en bedrijven belangrijke instrumenten. Initiatiefnemers willen graag hun initiatieven en ideeën kunnen realiseren, terwijl omwonenden en andere belanghebbenden willen dat hun belangen worden beschermd. Met dit VTH-beleid willen wij transparant zijn over wat we doen, waarom we het doen, welke keuzes we maken bij het uitvoeren van onze VTH-taken en hoe we dit hebben georganiseerd.

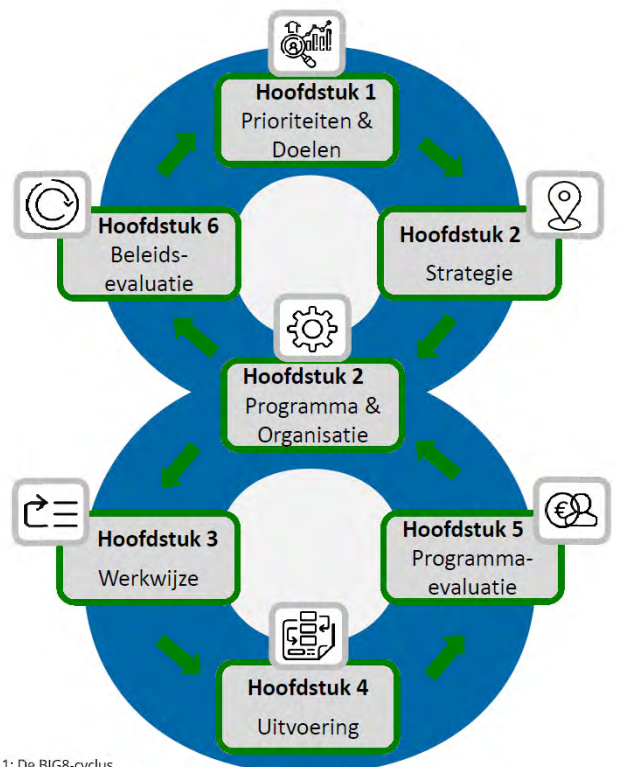
Daarnaast bepaalt het Besluit omgevingsrecht (Bor) dat het college van burgemeester en wethouders beleid vaststelt voor de taken uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De "BIG 8"

In dit beleid volgen we de systematiek van de "BIG 8" uit de wet VTH. De verschillende stappen in de cyclus vormen samen het VTH-beleid en de uitvoeringsprogramma's. Ook geven de stappen richting aan de systematiek van doorwerking en evaluatie.

In dit VTH-beleid geven wij de BIG8-cyclus weer aan de hand van iconen. Ieder icoon staat voor een bepaalde stap uit de cyclus. De cijfers in afbeelding 1 geven de hoofdstukken van dit beleid weer.

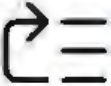

Op de volgende pagina geven wij de stappen van de BIG8-cyclus schematisch weer in een leeswijzer. Hierbij leggen wij per icoon uit waar wij in welk hoofdstuk inhoudelijk op ingaan.

Afbeelding 1: De BIG8-cyclus

LEESWIJZER

Deze leeswijzer heeft als doel het duidelijk maken welk onderdeel van de BIG8-cyclus wij in welk hoofdstuk van dit VTH-beleid beschrijven. De dikgedrukte woorden zijn de onderdelen van de BIG8-cyclus. De iconen komen bij elk bijbehorend hoofdstuk terug in dit beleid en onderliggende documenten.

	<p>1. Ontwikkelingen</p> <p>Ten behoeve van de prioriteiten en doelen voor de komende beleidsperiode beschrijven we in dit hoofdstuk:</p> <ul style="list-style-type: none">• De verbeterpunten uit de evaluaties van afgelopen beleidsperiode.• De relevante ontwikkelingen voor deze beleidsperiode. <p>In het uitvoeringsprogramma geven we de stand van zaken van deze ontwikkelingen.</p>
	<p>2. Missie, visie & doelstellingen</p> <p>De missie in hoofdstuk 2 vloeit voort uit de evaluaties en toekomstige ontwikkelingen.</p> <p>Aan de hand van onze visie bepalen we de strategie op het gebied van VTH voor deze beleidsperiode. Met de 4 doelstellingen in hoofdstuk 2 geven we richting aan het programma voor de komende beleidsperiode.</p> <p>Dit programma krijgt vorm in het uitvoeringsprogramma. Daar wijzen we specifieke acties toe voor dat jaar om de doelstellingen te behalen.</p>
	<p>3. Risicoanalyse en prioritering</p> <p>In hoofdstuk 3 beschrijven we hoe de risicoanalyse is opgesteld en de prioritering is aangebracht.</p> <p>Door middel van deze risicoanalyse en prioritering geven wij vorm aan onze werkwijze voor de VTH-taken. Daarbij laten we zien wat de top 3 activiteiten voor de komende beleidsperiode op het gebied van de Wabo en Omgevingswet zijn.</p> <p>In het uitvoeringsprogramma maken we de koppeling tussen de risicoanalyse en prioritering en de beschikbare en benodigde middelen.</p>
	<p>4. Strategieën en werkwijzen</p> <p>In hoofdstuk 4 gaan we in op de wijze waarop wij ons werk uitvoeren.</p> <p>Wij vullen dit aan met mogelijke veranderingen onder de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Daarbij geven wij aan hoe de risicoanalyse en prioritering doorwerkt in de praktijk.</p>
	<p>5. Borging uitvoering</p> <p>Wij maken de beschikbare middelen voor de komende beleidsperiode inzichtelijk in hoofdstuk 5.</p> <p>Aan de hand van dit inzicht kunnen we monitoren of de gestelde doelen haalbaar zijn en/of deze moeten worden bijgesteld. In het uitvoeringsprogramma gaan wij hier voor dat specifieke jaar verder op in.</p>
	<p>6. Evaluatie</p> <p>Met de beleidsevaluatie maken we de beleidscyclus rond. In hoofdstuk 6 van het VTH-beleid beschrijven wij de methode voor de evaluatie van het VTH-beleidsplan en het uitvoeringsprogramma.</p> <p>Jaarlijks zullen wij het uitvoeringsprogramma evalueren, zodat we eventueel bij kunnen sturen en elke beleidsperiode een evaluatie kunnen uitvoeren van het VTH-beleidsplan.</p>

1. ONTWIKKELINGEN

In dit hoofdstuk gaan wij in op ontwikkelingen die op ons afkomen en blikken wij terug op de afgelopen periode. Ook beschrijven we welke juridische, maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen van invloed zijn op de VTH-werkzaamheden.

Door het huidige VTH-beleid op een constructieve manier te evalueren, door de uitvoerders van het beleid bij de evaluatie te betrekken (luisteren, discussiëren en begrijpen), kan nieuw VTH-beleid opgesteld worden met nieuwe doelstellingen en daarbij behorende activiteiten die veel meer aansluiten bij de wensen van de bij het beleid betrokken actoren. Zo kwam uit de evaluatie met de uitvoerders van het beleid naar voren dat de vorige beleidsplannen veel te uitgebreid waren, wat de leesbaarheid en toepasbaarheid niet ten goede komt. Ook gaven de medewerkers aan dat de kloof tussen beleid en uitvoering verkleind moet worden. Tevens dient sprake te zijn van een goede afstemming tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving waarbij de scheiding tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving gewaarborgd is.

Dit heeft geleid tot het gezamenlijk opstellen van een missie en een visie en doelstellingen om hier invulling aan te geven. Ook zijn de activiteiten om de doelstellingen te behalen in gezamenlijkheid bepaald en sluiten deze activiteiten nu ook beter aan bij de praktijk. In hoofdstuk 2 wordt hier verder op ingegaan.

1.1 Omgevingsanalyse

Met zowel de Omgevingswet als de Wet Kwaliteitsborging (hierna: Wkb) voor het bouwen in zicht, die beiden naar verwachting op 1 januari 2024 in werking treden, worden processen, communicatie en producten anders dan we nu gewend zijn. Zo wordt er op dit moment op diverse vlakken nieuw beleid en nieuwe regelgeving voorbereid, die van invloed zijn op de uitvoering.

Er spelen daarnaast veel ruimtelijke ontwikkelingen in Harlingen. Zo worden er in Plan Zuid en in Ludinga (nieuwbouw)woningen gerealiseerd en wordt er in het kader van de nieuwe Omgevingswet voor Oostpoort & Koningsbuurt een nieuw omgevingsplan opgesteld, waarop vervolgens ook gehandhaafd zal moeten worden. Verder wordt er invulling gegeven aan een herinrichting van de Westerzeedijk.

En ook de energietransitie van woningen, waarbij alle woningen in het jaar 2050 niet meer op het gas aangesloten mogen zijn, heeft invloed op de uitvoering van de gemeente.

Later in dit beleidsstuk is te lezen dat het doel is geformuleerd om binnen de gemeente meer te focussen op klantgerichtheid en dienstverlenend werken. Betrokkenheid is van belang.

Daarbij willen we ook een uniforme en professionele VTH BIG8-cyclus beter borgen in de organisatie. Onderdeel van de doelstelling is ook de samenwerking, maar vooral de samenhang tussen beleid en uitvoering te intensiveren. In de uitvoeringsprogramma's zal nadrukkelijk capaciteit vrijgemaakt worden zodat de collega's van P&O en publiekszaken samen invulling kunnen geven aan de doelstelling om in de toekomst meer klantgericht en dienstverlenend te kunnen zijn.

Er is een gezamenlijk VTH-beleid Fryslân vastgesteld. De FUMO (De Friese Uitvoeringsdienst Milieu en Omgeving) – die verschillende basistaken milieu voor de gemeente Harlingen uitvoert – heeft op basis van de uitgangspunten van dit beleidsplan een eerste jaarprogramma opgesteld. Omdat we de kwaliteit met alle gemeenten moeten borgen en waarmaken, vraagt dit de komende jaren draagvlak, betrokkenheid en samenwerking van alle betrokken partijen.

Afbeelding 2: Beleidscyclus onder de Omgevingswet

1.2 Ontwikkelingen

In deze paragraaf blikken we allereerst terug op de verbeterpunten van de afgelopen beleidsperiode. Daarna kijken we vooruit en beschrijven we welke juridische, maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen van invloed zijn op de VTH-werkzaamheden.

Terugkijken

Het vorige VTH-beleid omgevingsrecht liep in 2020 ten einde en is daarna tot heden verlengd. Op basis van interne en externe beoordelingen (Interbestuurlijk Toezicht) bevatte dit beleid nog niet alle noodzakelijke en wenselijke onderdelen. De gegeven aanbevelingen zijn ter harte genomen in dit nieuwe beleid. Daarnaast hebben we de wensen om het beleid beter communiceerbaar op te stellen en meer draagvlak te creëren in de organisatie en bij de inwoners en bedrijven. Om die reden is ook besloten om dit VTH-beleid en de daaropvolgende jaarlijkse uitvoeringsprogramma's op een nieuwe manier weer te geven.

Vooruitkijken

In het 'Hoofdlijnenakkoord 2022-2026' zijn door de gemeenteraad gemaakte keuzes uitgewerkt in ambities en activiteiten. Dit akkoord is voor de komende vier jaar het kompas voor de gemeenteraad om te sturen en keuzes te maken. De gemeenteraad vindt het betrekken van de gemeenschap en de dialoog (participatie) van groot belang. Daarmee wordt samenwerking tussen alle partijen gestimuleerd en wordt de lokale democratie sterker.

Een aantal onderwerpen, waaronder Financiën, Binnenstad Harlingen, Ontwikkeling kustzone, Dienstverlening en Digitalisering en Wonen en Omgeving, zijn relevant voor team VVH (Veiligheid, Vergunningen en Handhaving) en de VTH-pool Harlingen-Terschelling. Een aantal benoemde ambities die invloed hebben op de VTH-taken worden hieronder opgesomd.

- De invoering van de Omgevingswet en Wkb, met een focus op 'anders werken';
- Het opzetten van een ondernemersloket voor snellere en betere dienstverlening aan ondernemers en het maken van een omgevingstafelproces met corporaties en marktpartijen voor het realiseren van bouwopgaven (klantgericht en dienstverlenend);
- De gemeente gaat actief inzetten op (burger)participatie om kennis, kunde en creativiteit van de samenleving ruim baan te geven; Daarnaast is er ook (financiële) ruimte voor initiatieven uit de samenleving;
- Er wordt toegewerkt naar een brede visie voor (de kustzone) Harlingen waarin vergroening, verduurzaming, toerisme en passende werkgelegenheid een uitwerking krijgen;
- Een schonere en groene binnenstad, door inrichting, uitstraling (besluit over parkeren) en het creëren van een variatie aan winkelaanbod;
- Het versterken van de keten van preventie, toezicht en handhaving. Onderdeel hiervan is meer BOA-inzet op het gebied van veiligheid (evenementen, ondermijning en controles Alcoholwet), parkeren en de stort en dump van afval;

Bij het opstellen van dit VTH-beleid is rekening gehouden met deze ambities.

Juridische ontwikkelingen

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb vragen de meeste aandacht. Deze twee wetten brengen uitdagingen met zich mee op het gebied van de werkprocessen, een andere meer integrale manier van werken en financiën. Intern zijn medewerkers ingezet om de processen voor deze wetswijzigingen te implementeren.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Door een reeks ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen waar wij als gemeente onder andere mee te maken krijgen zoals klimaatverandering en –adaptatie en de daaraan verbonden duurzaamheidsopgaven,

de toegenomen participerende samenleving, de toegenomen aandacht voor de situatie van arbeidsmigranten, meervoudige bewoning, lokale vraagstukken (zoals parkeren en veiligheid) worden de VTH-werkzaamheden complexer en daarmee ook belangrijker.

Door deze ontwikkelingen staat de gemeente voor allerlei organisatorische en financiële vraagstukken. Dit heeft invloed op de manier van (samen)werken op het gebied van VTH. Wij zijn ons hiervan bewust en proberen hier in dit VTH-beleid op in te spelen.

Organisatorische ontwikkelingen

In 2020, 2021 en een deel van 2022 heeft COVID-19 een grote impact gehad op de organisatie en de dienstverlening. Het virus en de daarbij horende maatregelen vereis(t)en een grote mate van flexibiliteit en aanpassingsvermogen van zowel de werknemers als de inwoners van de gemeente. Echter is mede door deze verandering de digitalisering van de gemeente en het aanpassen van werkprocessen in een stroomversnelling terecht gekomen. Aangezien een digitale werkwijze bij de uitvoering van bepaalde VTH-taken efficiënter blijkt zal dit in de toekomst, daar waar dit het geval is, voortgezet worden. Daarnaast zal een baliefunctie worden ingericht op de Waddenpromenade, zodat we vindbaar en makkelijk te bereiken zijn voor burgers en ondernemers.

Al deze ontwikkelingen hebben invloed op de doelstellingen voor de komende periode. In hoofdstuk 2 worden deze doelstellingen uiteengezet.

1.3 Analyse van inzichten

De ontwikkelingen uit de vorige paragraaf zijn allen van invloed op de gehele VTH-organisatie. In deze paragraaf richten we ons specifiek op de te verwachten ontwikkelingen die direct invloed hebben op de VTH-werkzaamheden.

Impact juridische ontwikkelingen

In de vorige paragraaf is aangegeven dat de Omgevingswet en de Wkb in werking treden op 1 januari 2024.

De impact van de Omgevingswet voor de VTH-werkzaamheden zijn o.a.:

- Alle vergunningprocedures in 8 weken;
- Het omgevingsplan vraagt participatie en afweging bij de planvorming;
- Meer maatwerk: daarbij vergen besluiten een goede afweging en onderbouwing;
- Bredere integrale afweging en integrale afhandeling van proces;
- Gedrag- en cultuurverandering;
- Transparantie van informatievoorziening, omdat alle digitale informatie op één plek te vinden is.

Het juridische instrumentarium voor toezicht en handhaving blijft dezelfde. Juridisch gezien verandert er voor Toezicht en Handhaving dus weinig. De genoemde veranderingen vragen zowel aanpassingen in proces, beleid en competenties. Daarnaast introduceert de Omgevingswet een aantal kerninstrumenten (zie afbeelding 2 op pagina 5). Deze kerninstrumenten worden op dit moment ontwikkeld. De exacte invulling en consequenties van deze kerninstrumenten worden de komende jaren duidelijk en dan krijgt VTH een nadrukkelijke rol in de monitoring en evaluatie hiervan. Ook nadat de kerninstrumenten zijn ontwikkeld, blijven dit dus dynamische documenten, waarin uitvoering en visie- en planvorming constant met elkaar in gesprek zijn om de kerninstrumenten op een passende manier in te zetten.

Het doel van de Wkb is het verbeteren van de kwaliteitsborging voor het bouwen en het versterken van de positie van de bouwconsument. In de praktijk zal dit betekenen dat het bouwtechnisch toetsen van bouwplannen en het bouwtechnisch toezicht houden tijdens bouwprojecten in veel gevallen door een marktpartij wordt uitgevoerd.

Impactanalyse Wkb

De gemeente heeft een impactanalyse Wkb uitgevoerd om in te kunnen schatten wat de impact van de invoering van de Wkb is op de benodigde capaciteit van vergunningverlening en toezicht. Hiervoor is gebruik gemaakt van het impactanalysemodel van de VNG.

Het totaal aan formatie voor plantoetsing en toezicht binnen de gemeente Harlingen is 5500 uur op jaarbasis. Hiervan zijn in totaal 525 uur toe te rekenen aan Bouwbesluit gerelateerde werkzaamheden. Door het wegvallen van de Bouwbesluit gerelateerde werkzaamheden voor de Besluit bouwwerken leefomgeving vrije bouwwerken (gevolgklasse 0) en de bouwaanvragen die naar de kwaliteitsborger gaan (eerst alleen nieuwbouw onder gevolgklasse 1) zal naar verwachting 230 uur wegvallen, de resterende 295 uur wordt besteed aan de bouwbesluittoets van gevolgklasse 2-bouwwerken.

Impact beleid

Doorwerking gemeentelijk beleid

Over o.a. de maatschappelijke ontwikkelingen uit paragraaf 1.2 maakt de gemeente Harlingen binnen andere teams beleid. Daarnaast maakt de gemeente ook beleid, zoals bijvoorbeeld Alcoholbeleid, Veiligheidsbeleid, evenementenbeleid en de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening. De doelstellingen uit dit VTH-beleid zijn sterk gerelateerd aan bestaand gemeentelijk beleid dat zich richt op de kwaliteit van de leefomgeving.

Voor een goede doorwerking van gemeentelijk beleid naar de VTH-uitvoering zal VTH een nadrukkelijker rol moeten innemen bij beleidsvorming van nieuw beleid en bij de monitoring en evaluatie van bestaand beleid. Dit vraagt echter capaciteit van de VTH-medewerkers.

Doorwerking regionaal beleid

Voor Harlingen worden de basistaken plus (milieu) uitgevoerd door de FUMO. Zoals eerder gesteld vormt het VTH-beleid Fryslân het raamwerk voor de gemeenschappelijke basistaken van de FUMO. Dit geldt voor alle taken die de FUMO uitvoert. Het kader is onderdeel van de gezamenlijke beleidscyclus zoals wettelijk voor gemeenten, provincies en omgevingsdiensten is voorgeschreven in artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

2. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLINGEN

In dit hoofdstuk beschrijven wij de missie, visie en doelstellingen voor de komende beleidsperiode. Aan de hand van deze missie, de verbeterpunten van het vorige beleid en de eerder benoemde ontwikkelingen geven wij in onze visie aan hoe wij hier als VTH invulling aan geven. De visie wordt in paragraaf 2.2 verder uitgewerkt in doelstellingen. Deze visie en doelstellingen geven richting aan de komende beleidsperiode.

2.1 Missie en visie

Met de uitvoerders van het beleid zijn wij tot het opstellen van een missie en een visie en doelstellingen gekomen die beter bij de praktijk aansluiten. Hiermee dragen we bij aan de missie (Wij zijn er gewoon voor Harlingen) en visie (wij zijn een zelfstandig financieel gezonde gemeente, we gaan met plezier naar ons werk en burgers en bestuur zijn blij met de inzet en kwaliteit van onze dienstverlening) en de koers die is uitgezet voor Samen Harlingen.

Missie

Zorgen voor nu en samen werken aan morgen

Visie

Het behouden en bevorderen van een leefbare, veilige en duurzame leefomgeving. We voeren VTH-taken uit en de basis moet op orde zijn. We zijn klantgericht en streven ernaar om met elkaar nieuwe initiatieven en ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit doen wij terwijl we er tegelijkertijd op toezien dat dit volgens wet- en regelgeving gebeurt.

2.2 Doelstellingen

Wij hebben 4 doelstellingen voor de komende beleidsperiode opgesteld. Deze doelstellingen geven invulling aan de toekomstige ontwikkelingen, zoals de inwerkingtreding van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en aan onze missie en visie. Allereerst zetten we neer wat we willen bereiken (de vier doelstellingen), daarna geven we aan wat we daarvoor gaan doen (de activiteiten) en wanneer we tevreden zijn (het gewenste resultaat).

De doelstellingen worden jaarlijks in het uitvoeringsprogramma uitgewerkt in activiteiten. De activiteiten zijn uitgewerkt in de Monitoringstool doelstellingen en acties van de gemeente Harlingen (zie format in Bijlage 1 van dit VTH-beleid). In deze monitoringstool nemen we de activiteiten op, stellen we een planning vast, benoemen we de verantwoordelijke voor deze actie en de aanpak voor het komende jaar. Op die manier maken wij de doelstellingen concreet en haalbaar.

Doelstellingen - Wat willen we bereiken?

1. De komende beleidsperiode realiseren wij aangepaste werkwijzen en processen aan de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
2. De komende beleidsperiode realiseren wij een VTH-cyclus die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen voor de uitvoering van de VTH-taken. Er is sprake van een goede afstemming tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving waarbij de scheiding tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving gewaarborgd is door een eenduidige strategie en werkwijze te hanteren.
3. De komende beleidsperiode vormt innovatie, maatwerk en dienstverlening de kern van vergunningverlening, toezicht en handhaving naar burgers en ondernemers toe.
4. De komende beleidsperiode versterken wij de keten van VTH en realiseren wij de borging van afspraken en processen, zowel intern als extern.

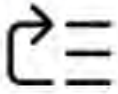
Activiteiten - Wat gaan we daarvoor doen?

1. Werkprocessen VTH aanpassen aan de Ov en de Wkb voor het bouwen en de implementatie van het nieuwe zaakstelsel R.xmission.
2. De VTH-taken prioritair uitvoeren zoals benoemd in dit VTH-beleid en bijbehorend uitvoeringsprogramma, regelmatig VTH-overleg en gebiedsgericht werken met afstemming V, T en H.
3. De burger staat centraal, er wordt een baliefunctie ingericht en bij handhaving gaat een informele aanpak voor de procedurele aanpak. Er wordt gestreefd naar een snelle en heldere besluitvorming.
4. Capaciteit en middelen worden inzichtelijk gemaakt (iedereen wordt gericht ingezet), integrale samenwerking wordt versterkt (afspraken ketenpartners) en er wordt aandacht besteed aan monumentale panden, verrommeling van de binnenstad, duurzaamheidsvraagstukken, ondermijning, onzelfstandige huisvesting en een evenementen- en terrassenbeleid.

Gewenst resultaat - Wanneer zijn we tevreden?

1. Als we voldoen aan de wettelijke (minimale) eisen voor inwerkingtreding van de Ov en Wkb.
2. Als het werken volgens de BIG 8 uit de Wet VTH (zie pagina 3) een vanzelfsprekendheid is en die voor alle medewerkers samen een tastbare bijdrage levert aan de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken (en leidt tot uniforme werksafspraken en verbeterde werkprocessen).
3. Als er bij burgers en ondernemers een hoge klanttevredenheid ontstaat, er een snelle afhandeling van zaken wordt gerealiseerd en er geen vergunningen van rechtswege meer worden verleend.
4. Als alle voorgenomen acties in de onderliggende uitvoeringsprogramma's zijn uitgevoerd.

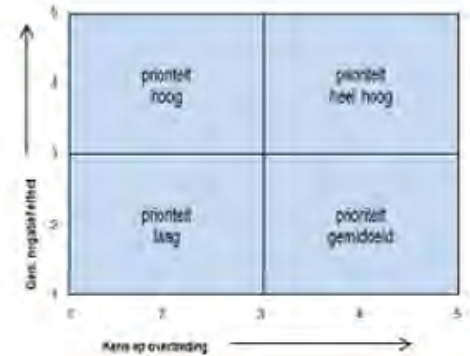
3. RISICOANALYSE EN PRIORITERING

Er zal nooit voldoende capaciteit zijn om alle VTH-taken uitputtend uit te voeren. Een VTH-beleid opstellen, betekent dan ook keuzes maken en prioriteiten stellen. Dit gebeurt aan de hand van een prioriteitstelling waar een risicoanalyse aan ten grondslag ligt. Hiermee maakt het team VVH en de VTH-pool Harlingen Terschelling keuzes ten aanzien van de inzet van capaciteit en middelen.

Om de medewerkers zo effectief mogelijk in te zetten, is bepaald welke activiteiten binnen een gemeente prioriteit hebben en welke minder. Deze afweging vindt plaats door toepassing van een risicomodel. Het model biedt de mogelijkheid om op basis van een risico inschatting en prioritering de inzet te bepalen. Deze inschatting wordt gezamenlijk gemaakt.

De inzet op activiteiten met een lage prioriteit is minder dan op activiteiten met een hoge prioriteit. Hierbij kan gedacht worden aan de diepgang van toetsing van een vergunningaanvraag of een toezichtmoment, de bezoekfrequentie van toezicht en de wijze waarop handhavingsverzoeken in behandeling worden genomen (gaan we dit nu doen of later inplannen).

Uitleg risicoanalyse en prioritering

Voor alle relevante activiteiten die in het kader van de Wabo worden uitgevoerd, is een risico inschatting gemaakt. Dit risico is bepaald volgens een vaste methodiek, waarbij verschillende beoordelingscriteria in acht zijn genomen. Zo is voor de risicoscore gekeken naar veiligheid, gezondheid, schade, natuurwaarden, cultuurhistorische waarden, hinder en overlast, omgevingswaarden, recreatieve waarden, bestuurlijke prioriteit en slecht naleefgedrag. Dit is onderdeel van het visiedocument VTH Harlingen (bijlage 2). Voor milieuactiviteiten is gekeken naar het VTH-beleid Fryslân, opgesteld door de FUMO voor alle VTH-basistaken binnen de Friese gemeenten (bijlage 3).

Top 3 hoogste prioriteiten Vergunningverlening en Vergunningtoezicht	
Gevolgklasse 2 (bouwactiviteit)	Hoog
Monument (incl. beschermde stadsgezichten) complex	Hoog
(Brand)veiligheid	Hoog

Top 3 hoogste prioriteiten Handhaving	
Illegale bouw	Hoog
Strijdig gebruik (woning/kantoor/detailhandel/bedrijf/horeca/maatschappelijke bestemming)	Hoog
Illegale huisvesting	Hoog

Top 3 hoogste prioriteiten Milieu	
Afvalverbandings- of afvalmeeverbrandingsinstallatie	Hoog
Opslaan in ondergrondse opslagtanks van vloeibare brandstof, afgewerkte olie, bepaalde organische oplosmiddelen of vloeibare bodembedreigende stoffen	Hoog
Opslag gevaarlijke stoffen	Hoog

Hiernaast geven we de 3 categorieën van de Wabo- en milieutaken met hoogste prioriteit weer. De Wabo-taken zijn gesplitst in taken voor vergunningverlening en vergunningtoezicht en voor handhaving.

Voor het opstellen van de top 3 is rekening gehouden met het verwachte aantal aanvragen, meldingen en overtredingen op jaarbasis en voor de milieutaken (FUMO) is rekening gehouden met de activiteiten die expliciet van toepassing zijn voor Harlingen.

Zo wordt voorkomen dat de top 3 bestaat uit activiteiten die (vrijwel) nooit voorkomen.

Prioritering bouwtechnische toets vergunningen

We kunnen niet alle aanvragen en bouwwerken die we moeten controleren 100% op alle mogelijke punten beoordelen. We hebben daarom toetsingsniveaus vastgesteld per thema uit het Bouwbesluit en per soort aanvraag. Daarbij onderscheiden we 4 niveaus van diepgang van toetsing van globaal tot gedetailleerd. Hierbij is aangesloten bij de Landelijke Toetsmatrix Bouwbesluit 2012 voor de vergunningverlening en het Integraal Toezichtprotocol (ITP) voor toezicht en handhaving. De onlangs vastgestelde risicoweging uit het visiedocument (bijlage 2) vormt tevens de basis voor onderstaande vaststelling.

Niveau	Diepgang	Uitwerking
1	Sneltoets	Bevatten de stukken voldoende samenhangende informatie om het betreffende aspect uit onze toezichtlijsten te kunnen toetsen aan het Bouwbesluit? De toetsers bladert diagonaal door de stukken en bepaalt op ervaring zijn oordeel aangaande het betreffende bouwbesluitaspect. <i>Voorbeeld: Is er een EP-berekening aanwezig en is deze uitgewerkt conform de Bouwbesluitnorm?</i>
2	Visuele toets	Bekeken wordt of de uitgangspunten en uitkomsten van een bouwbesluitaspect kloppen. <i>Voorbeeld: Kloppen de uitgangspunten van de EP-berekening en zijn deze ook uitgewerkt in de bouwtekening?</i>
3	Representatieve toets (steekproef)	De visuele toets wordt aangevuld met een inhoudelijke toets op de onderdelen die wij per bouwwerk in onze toezichtlijsten hebben opgenomen. <i>Voorbeeld: Klopt de berekening als die wordt nagerekend op een specifiek aantal onderdelen uit het ontwerp?</i>
4	Integrale toets (100%)	Van ieder te toetsen aspect in de toezichtlijsten wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en worden de uitkomsten gecontroleerd/nagerekend. <i>Voorbeeld: Klopt de EP-berekening voor alle onderdelen van de aanvraag?</i>

Voor onze wettelijke taken hebben wij de risico's vertaald naar prioriteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij leggen het accent bij Bouwbesluiteisen die beslist gecontroleerd moeten worden en waaraan wij geen concessies willen doen of waar we juist een accent wil liggen vanuit beleidsdoelen die we wensen te behalen. Die accenten zijn: constructieve veiligheid, brandveiligheid, gezondheid, duurzaamheid/energie, gebouwen met een monumentenstatus/in een beschermd stadsgezicht, karakteristieke panden die in het bestemmingsplan zijn beschermd tegen slopen.

Wooncomplexen worden wel uitvoeriger getoetst, vergelijkbaar met de categorie publiek. In onderstaande matrix is het toetsingsniveau aangegeven van de meest voorkomende typen bouwwerken in Harlingen en Terschelling in combinatie met de aspecten uit het Bouwbesluit. De matrix draagt bij aan een verdere professionalisering van onze VTH-organisatie en aan het werken aan onze beleidsambities.

Functie	Publiek	Industrie	Kantoor	Wonen	Bouwwerken geen gebouw zijnde
Constructieve veiligheid	3	1	2	1	1
Brandveiligheid	4	4	3	1	1
Bouwfysica, w.o. geluid, ventilatie, gezondheid en duurzaamheid/energie	3	3	3	1	1
Gebruiksveiligheid	2	2	2	1	1
Installaties, w.o. energie	3	3	3	1	1

Constructieberekeningen

Voor de beoordeling van ingediende constructieberekeningen kan gebruik worden gemaakt van een extern advies- en ingenieursbureau (TAUW). Er is gekozen om alleen in complexe gevallen de beoordeling bij TAUW neer te leggen. Het gaat dan om bouwwerken die onder gevolgklasse 2 of hoger vallen. Hierbij moet gedacht worden aan (grote) publieksgebouwen, zoals hotels, woongebouwen, onderwijsgebouwen, gemeentehuizen of ziekenhuizen.

Monumentale (woon)panden vallen onder gevolgklasse 2-bouwwerken, maar vanwege het eenvoudigere karakter zullen wij deze berekeningen zelf beoordelen. Dit geldt ook voor de aanvragen van gevolgklasse 1-bouwwerken.

4. STRATEGIEËN EN WERKWIJZE

De werkwijze waarop wij de doelen en prioritair werken willen bereiken is vastgelegd in de uitvoeringstrategieën. De strategieën zijn gebaseerd op landelijke strategieën (gedogen en sanctioneren) en zijn aangevuld met gemeentelijke beleidsstukken en werkwijzen. Ten opzichte van het vorige beleidsplan zijn de strategieën volledig gewijzigd of herzien. De komende beleidsperiode gaan we de uitvoering van deze nieuwe strategieën verder uitwerken en monitoren en evalueren of met de aanpassingen de gewenste resultaten worden behaald. Indien hiertoe aanleiding is zullen de strategieën op basis van deze monitoring en evaluatie worden herzien. Deze actie wordt ook opgenomen in de Monitoringstool doelstellingen en acties VTH-beleid 2023-2027 (zie bijlage 5).

Uitvoeringsstrategieën

In de figuur hieronder is de samenhang tussen de strategieën weergegeven. In de bijlagenbundel van dit VTH-beleid zijn de strategieën nader uitgewerkt.

Afbeelding 3: De strategieën

Met de komst van de Omgevingswet zal een groot gedeelte van de uitvoeringsstrategieën wijzigen (voor de Landelijke Handhavingsstrategie geldt bijvoorbeeld dat er een gewijzigde Handhavingsstrategie in werking treedt). Het is taak dit in 2023 door te voeren in ons beleid, zodat de basis van de uitvoeringsstrategieën op orde is. Deze taak wordt opgenomen in de monitoringstool voor de komende beleidsperiode.

5. BORGING EN UITVOERING

Om de VTH-taken uit te kunnen voeren en de beleidsdoelen te realiseren, zijn financiële en personele middelen nodig. Het benodigd budget is geborgd in de begroting. De inzet van middelen lichten wij jaarlijks toe binnen de uitvoeringsprogramma's.

Uitvoeringsprogramma

Het VTH-beleidsplan werken wij jaarlijks uit in een uitvoeringsprogramma voor zowel vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het werkprogramma voor de FUMO maakt hier als bijlage deel van uit. In het uitvoeringsprogramma beschrijven we de prioriteiten, doelen, activiteiten en methoden uit dit beleid op operationeel niveau. Het uitvoeringsprogramma is dan ook een concreet actieplan voor het betreffende jaar. Daarbij geven wij in het uitvoeringsprogramma aan hoe de (financiële en personele) middelen in het betreffende jaar worden ingezet. Het uitvoeringsprogramma sturen wij ter kennisname naar de gemeenteraad en het programma wordt tevens naar de provincie (voor Interbestuurlijk Toezicht) gestuurd.

Uitvoering proces

De werkwijze van vergunningverlening, afhandeling meldingen en toezicht en handhaving zijn vertaald naar specifieke procesbeschrijvingen. Deze procesbeschrijvingen zijn bekend bij de betrokken medewerkers en worden geborgd binnen het (nieuwe) digitale zaaksysteem Rx.mission. Nieuwe medewerkers worden aan de hand van deze werkbeschrijvingen ingewerkt.

Afstemming ketenpartners

Een goede samenwerking tussen de gemeente en haar partners is van belang. Samenwerking levert kwalitatief sterkere adviezen op die zijn gebaseerd op gedeelde informatie en uitgangspunten. Ook onder de Omgevingswet zal veel afstemming met ketenpartners noodzakelijk zijn, denk hierbij aan het omgevingstafel- en initiatievenproces.

Personele middelen

De wet VTH stelt eisen ten aanzien van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken. Deze kwaliteitscriteria bestaan uit twee elementen, namelijk procescriteria en eisen ten aanzien van de kritieke massa (kwaliteitscriteria 2.3).

De kwaliteitscriteria stellen eisen ten aanzien van vakmanschap voor de uitvoering van de VTH-taken. De kwaliteitscriteria beschrijven de minimale kwaliteitseisen op verschillende indicatoren. Deze indicatoren zijn opleiding, kennis, ervaring, frequentie van uitvoeren (aantal 'vliegreun') en menskracht. Er is hierbij onderscheid gemaakt tussen verschillende deskundigheidsgebieden. Aan deze deskundigheidsgebieden zijn specifieke activiteiten gekoppeld.

De gemeente Harlingen heeft de ambitie om naar de kwaliteitscriteria van het Frysk Peil toe te groeien om zo te kunnen voldoen aan de eisen ten aanzien van de kritieke massa. Op dit moment ligt de focus van het college met name op de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de implementatie van de BIG8-cyclus. Zodra deze ontwikkelingen en veranderingen in beeld zijn zal een opleidingsplan opgesteld worden om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken gewaarborgd blijft.

Kwaliteitsverordening

In 2016 is een verordening VTH kwaliteit in overeenstemming met het Frysk Peil F1 vastgesteld door de gemeenteraad van Harlingen. Wij streven naar meer professionalisering en een klantgerichte dienstverlening om aan de gestelde criteria te kunnen voldoen. Dit past bij de koers die is uitgezet voor Samen Harlingen en is ook onderdeel van het visiedocument VTH Harlingen (bijlage 2).

6. EVALUATIE

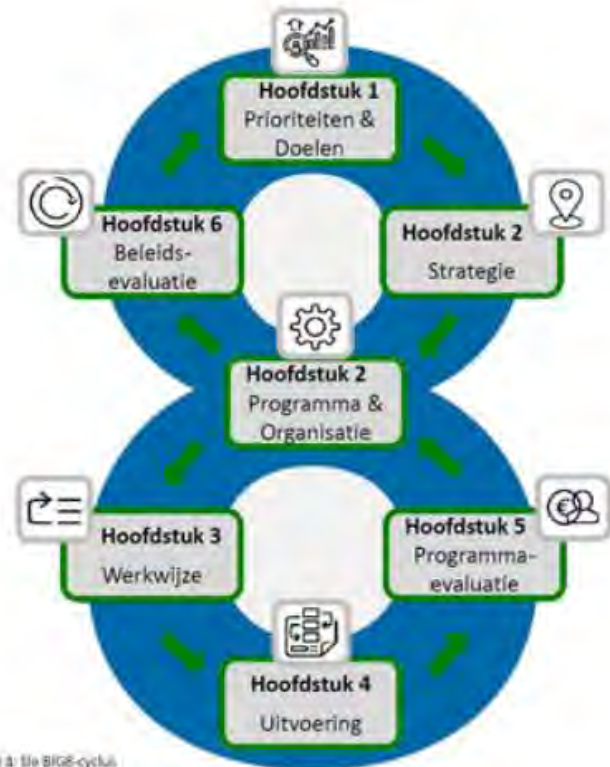
De laatste stap van de BIG8-cyclus is de evaluatie. In dit hoofdstuk beschrijven wij de onderdelen en op welke manier wij deze evalueren.

Evaluatie uitvoeringsprogramma's

Jaarlijks moeten wij rapporteren over de uitvoering van het vastgestelde uitvoeringsprogramma en evalueren in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt en activiteiten zijn uitgevoerd. Hierbij wordt minimaal beoordeeld of:

- Voorgenomen activiteiten uit het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd.
- De uitvoering van deze activiteiten uit het uitvoeringsprogramma hebben bijgedragen aan de voortgang van de beleidsdoelen uit het VTH-beleid.
- Het VTH-beleid (mede op basis van bovenstaande) eventueel aangepast dient te worden.

Aan de hand van de monitoringstool kunnen we de eerste twee punten evalueren. De rapportage en evaluatie documenteren wij in een jaarverslag. De resultaten van de evaluatie worden gebruikt voor het volgende jaar.

Afbeelding 1: De BIG8-cyclus

Evaluatie VTH-beleid

Periodiek, maar in ieder geval nadat een beleidsperiode is verstreken en uiterlijk vóór het derde kwartaal van 2026, evalueren wij het VTH-beleid. Er wordt dan beoordeeld of:

- Vastgestelde beleidsdoelen uit het VTH-beleid zijn bereikt.
- De voorgenomen activiteiten uit het uitvoerings- en handhavingsbeleid zijn uitgevoerd.
- Er aan de afspraken is voldaan die met externe partijen zijn gemaakt.

Ook deze evaluatie documenteren wij in een jaarverslag en de resultaten worden gebruikt voor het nieuwe VTH-beleid van de volgende beleidsperiode en het uitvoeringsprogramma van het volgende jaar.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Bijlagenbundel VTH strategieën en werkprocessen

Bijlage 2: Visiedocument VTH Harlingen

Bijlage 3: VTH-beleid Fryslân FUMO basistaken

Bijlage 4: Handreiking VTH Omgevingswet gemeente Harlingen

Bijlage 5: Format van de Monitoringstool doelstellingen en acties VTH-beleid 2023-2027

Monitoringstool doelstellingen en acties VTH-beleid 2023-2027

Omschrijving	Toelichting	Monitorings-indicator(en)	Status	Planning																Bestuurlijke keuze?	Verantwoordelijke	Ondersteuning	Evaluatie 2023	Evaluatie 2024	Evaluatie 2025	Evaluatie 2026			
				2023				2024				2025				2026													
				q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4										
Doelstelling 1																													
A. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Geen datum																Ja										
B. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Lopend																Nee										
C. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Afgehandeld																Nee										
Doelstelling 2																													
A. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Afgehandeld																Nee										
B. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Geen datum																Ja										
C. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Afgehandeld																Nee										
Doelstelling 3																													
A. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Lopend																Nee										
B. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Lopend																Nee										
C. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Afgehandeld																Ja										
Doelstelling 4																													
A. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Geen datum																Ja										
B. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Geen datum																Nee										
C. Actie om de doelstelling te behalen	Toelichting van de actie		Afgehandeld																Ja										

Biggewerkt tot: **HIER DATUM INVULLEN**